

RODÁCI Z ČERNÉ

Seznam osobností narozených

v Černé v Pošumaví

Sestavil : Ing. František Záhora

2018

RODÁCI

Tato kniha je sestavena z životopisů lidí, rodáků z naší obce, kteří nějakým význačnějším způsobem překročili hranice své obce a svým dílem se proslavili nejen sami, ale proslavili i naši obec.

Území naší obce bylo prakticky ze sta procent osídleno německým obyvatelstvem a tak se i zde uvedení naši rodáci prezentují většinou z těchto řad.

Všech našich rodáků si však v obci vážíme, studujeme jejich díla a uchováváme je v paměti pro budoucí pokolení. S některými mladšími jsme i navázali styk a korespondenci.

Ten úplně nejmladší rodák je náš současník, který si vybojoval slávu nejvyšší, na sportovním poli republikovém i světovém. Právem bude navždy zahrnut mezi slavné rodáky z naší obce.

Sestavení do knihy je na základě stáří rodáků.

OBSAH

Karel NEDBAL	- 1836 – 1899	str.4 - 5
Adolf SCHIMANN	- 1850 – 1940	6 - 8
Josef REIF	- 1883 – 1929	9 - 11
Jaroslav Franz Xaver SENFT	- 1893 - 1980	12 - 17
Jaroslav SMRČKA – ŘÍČANSKÝ	- 1897 - 1979	18
František SMRČKA	- 1898 - 1960	19 - 20
František DÖRFL	- 1934 - 2017	21 - 27
Václav SEICHERT	- 1936	28 - 29
Karel RUSO	- 1965	30 - 35
Rodáci duchovní		36

Karel Nedbal

V Černé v Pošumaví (Schwarzbach) se 29. 10.1836 narodil JUDr. Karel Nedbal, advokát, organizátor hudebního života v Táboře, ale především otec hudebního skladatele

Oskara NEDBALA.

Web otevřené encyklopedie Wikipedie uvádí:

Karel Nedbal pocházel z početné rodiny (12 dětí), vyrůstal v Německu (ale rod Nedbalů pochází z Lomnice nad Lužnicí). Vystudoval gymnázium a práva ve Vídni, pracoval jako koncipient u švagra v Pelhřimově. Po složení advokátní zkoušky v roce 1862 si otevřel v Táboře právní kancelář a od roku 1864 zde v Palackého ulici 355 i s rodinou bydlel. Později pracoval jako předseda ředitelství Městské spořitelny Tábor a dlouhá léta aktivně pracoval v městské radě a obecním zastupitelstvu města. Se svojí manželkou Annou, rozenou Hejnovou (1840-1920) vychovali sedm dětí a vedli je ke vztahu k hudbě. Ve svých šedesáti letech (1896) vážně onemocněl, byl hospitalizován v Praze, kde zemřel. Pohřben byl na Olšanském hřbitově

JUDr. Karel Nedbal, všestranně vzdělaný, se stal váženým občanem Tábora a zejména měl velký podíl na vzestupu hudebního dění ve městě. Známé byly jeho domácí komorní koncerty, kdy se postupně hry účastnily i jeho děti. Nedbal založil v Táboře roku 1877 Hudební spolek. Také Nedbalovou zásluhou rostl v Táboře počet veřejných koncertů i zájem předních českých hudebníků. Hostem rodiny Nedbalovy býval Zdeněk Fibich a také Antonín Dvořák (ten zde často bydlel, např. i 20.prosince 1879, když v místním divadle se konal koncert a přítomný skladatel sklídl velké ovace po zaznění svých Slovanských tanců). Karel Nedbal má též velkou zásluhu na podchyzení talentu svého syna Oskara a umožnění jeho hudebního vzdělání od roku 1885 na pražské konzervatoři i u soukromého učitele.

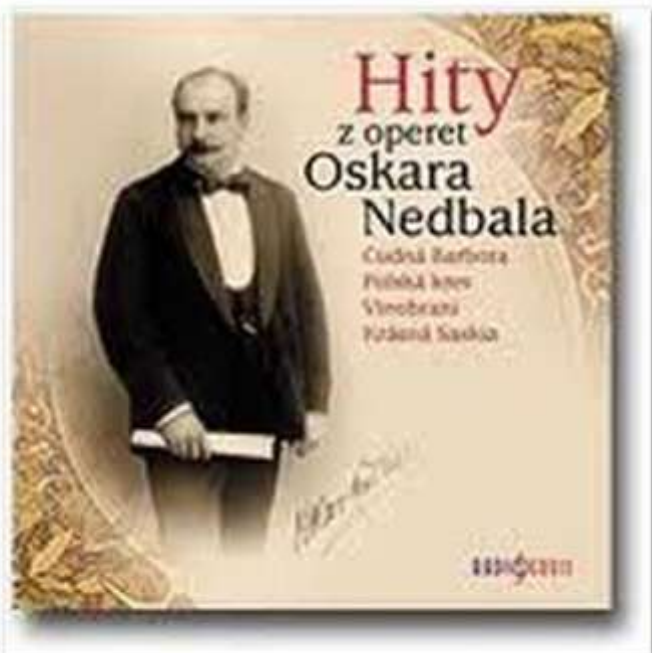

Oskar Nedbal se narodil v rodině advokáta JUDr. Karla Nedbala jako předposlední ze sedmi dětí. Otec byl zakladatelem místního hudebního spolku a propagátorem hudby, také jeho potomci měli k hudbě vztah a nadání. Matka, rozená Hejnová vychovávala děti ve vlasteneckém duchu. Oskarovi dal již v jeho útlém věku základy hry na housle místní regenschori Anderle. Když začal studovat na táborském gymnáziu a otec poznal, že kromě výrazného talentu jeví o hudbu i vážný zájem, přihlásil jej roku 1885 na pražskou konzervatoř. Jedenáctiletý Oskar byl přijat do třídy profesora Bláhy (hra na trubku-tympán) a ne do třídy na housle. Dva roky se ve třídě učil na trubku a přitom soukromě u učitele Ferdinanda Lachnera na housle. V roce 1887 však přestoupil do oddělení houslí k profesorovi a řediteli Antonínu

Bennewitzovi a tam přešel ke hře na violu. Od 1.1. 1891 se Nedbal stal žákem profesora Antonína Dvořáka, který na konzervatoři vyučoval hudební kompozici. Jeho talent mistra zaujal. Oskar školu ukončil absolventským houslovým koncertem, o němž pochvalně psaly tehdejší pražské noviny.

Na konservatoři se Nedbal spřátelil se spolužákem Josefem Sukem. V roce 1891 - v posledním ročníku na konzervatoři, kdy se Nedbal v prodlouženém studiu věnoval kompozici – na podnět profesora komorní hudby Hanuše Wihana a zejména z iniciativy Nedbala a Suka došlo k sestavení smyčcového kvarteta. Vzniklo později velmi známé České kvarteto - toto jméno neslo od roku 1892. Oskar Nedbal v kvartetu působil 14 let nejen jako výborný violista a manažer, ale byl i vůdčí osobností tohoto hudebního tělesa.

JUDr. K.Nedbal v roce 1896 těžce onemocněl a byl hospitalizován v Praze, rodina Nedbalova se z Tábora přestěhovala do Prahy, aby o něj mohla pečovat. Po zhoršení stavu 26.2.1899 zemřel.

Oskar Nedbal 1930/ rok jeho smrti/

ADOLF SCHIMANN

Z naší obce pocházel spisovatel Adolf Schimann, který se zde narodil 14.2.1850 a zemřel 28.12.1940 v rakouském Klagenfurtu.

V období od konce 19.století do 30. let 20. století byli autoři přesvědčeni, že údajně rychle mizí starý svět šumavských obyvatel, který považovali za idylický. Za nejvíce ohrožený byl považován domácí jazyk šumavských Němců, a proto někteří autoři psali v nářečí.

Adolf Schimann navštěvoval obecnou školu i reálku až do roku 1865 v Českém Krumlově, pak se dal na „zelené řemeslo“ a poté co odešel z lesnické školy v Bílé Vodě, sloužil jako tzv.kandidát lesnictví v šumavském Stožci.

Po vojenské službě, kterou konal jako tolik Šumavanů coby jednorochní dobrovolník u slavných „pětatřicátníků“, upsal se už natrvalo do schwarzenberských služeb. Jako lesník působil po různých panstvích: nejprve v revizní službě na Hluboké, potom postupně v Prášílech (Studenbach), Lipce Freiong), Želnavě (Salnau), Černém lese (Schwarzwald), Vseteči (Wsetetz), od roku 1877 pak na štýrském panství Murau. Stal se tam inženýrem adjunktem a roku 1884 se jako revírník ve štýrském Paalu oženil. Rok nato byl přeložen doslova do „srdce šumavských samot“ do Březníku (Pürstling) pod Luzným, odkud přešel roku 1891 do přece jen přístupněji položené Modravy (Mader).

Témata pro své práce čerpal většinou z horského prostředí a projevil se v nich jako dobrý vypravěč. Vedle črt z lesnického prostředí, jimiž pilně přispíval zvláště do rakouského listu Oesterreichische Forst – und Jagdzeitung, psal i verše v nářečí rodné Šumavy. Šumava byla dokonce námětem jeho divadelních her Ein Tag im Böhmerwald a Böhmerealdriesen.

Život ho ovšem zavál jinam: do korutanského Klagenfurtu, kde také zemřel.

Z jeho prací byly nejznámější Jagdhumoresken und Erzählungen (1897), Harzlufz, lustige und ernste Järgeschichten (1929) a Erzählungen (vyšlo v Českých Budějovicích).

Moje přání

Častokrát jsem si malý domek přál,
ovocným sadem stál by obklopen,
kravku ve stáji a pár prasátek,
neměl jsem vlastně ani jiný sen - -

A pěkný kůň by dupal v maštali,
postroj by svítil, k tomu nový vůz,
s dobrou ženou bychom se starali -
to už by, panečku, byl štěstí notný kus!

Rok za rokem šel v moře věčnosti
a z přání, co jich bylo věru dost,
zůstala chalupa a žena po boku
a houf dětí rodičům pro radost!

Teď by nám stačilo v nouzi a strádání
z mých přání míň, s čím vyšel bych a rád:
aby byl mír už po všem, co tu bylo
a chleba, co ho slibuje ten stát!

Výše uvedená báseň vyšla v časopise *Budweiser Zeitung* v r. 1919, samozřejmě německy. Český text Jan Mareš, Jihočeská vědecká knihovna, uveřejněno na webu : [Kohoutí kříž](#); stejně jako následující obrazová příloha

Pensioniert ab 1. Mai 1911
+ 28.12.1939

Ort und Zuname **Schimann Adolf**
Geburts-Tag-Monat-Jahr *14. Februar 1856.*

Heimatsberechtigt im:	Vorbildung		Spricht Sprachen	Schreibt Sprachen
	Zurückgelegte Studien	Abgelegte Prüfungen		
Ort: <i>Schwarzbach</i>	<i>1. Klasse Gymnasium</i>		<i>Deutsch</i>	<i>Deutsch</i>
Bezirk: <i>Hrammou</i>	<i>2. Klasse Gymnasium</i>		<i>Polnisch</i>	<i>Polnisch</i>
Land: <i>Böhmen</i>	<i>3. Klasse Gymnasium</i>			
Seit wann Monat Jahr	Auf Grund welcher hoher Ent- scheidung	Hat die Anwartschaft von ande- ren Pensionen ohne oder ge- gen Nachlassgebührenzahlung er- langt, auf wovon u. d. Entschies- nung	Hat Anspruch auf anderwärtige Ab- trittsvergütung, u. d. w. bei welcher Kasse, auf wem und auf Grund wel- cher hoher Entscheidung	Hat der Militärrentenpflicht Genüge geleistet, aus wem in wem (unter genauer Angabe des Tages) und in welchem Eigentum
<i>April 1876</i>	<i>Wittengen 1876</i>			<i>1. d. d. 1876</i>
Verehelicht				
u. zw. auf Grund		Ohne hohe Bewilligung vor Dienstesauf-		Gegen Verzicht-Revers

Rodný list Adolfa Schimanna

Titulní list jeho díla z loveckého prostředí

Vzpomínka na rodáka z Černé v Pošumaví

Na tý zelený Šumavě mi dala život máti má, s láskou mě tiskla v náruči, s péčí a všema starostma. A když tak o tom přemítám ve svojí myslí ze všech stran, tak moje radost největší je to už, že sem Šumavan.

Úryvek z básně „Moje největší radost“ z roku 1927 pochází z pera opravdového znalce té pravé Šumavy, profesí lesníka u schwarzenberské lesní správy, který byl známým a oblíbeným šumavským literátem. Jmenoval se Adolf Schimann a 14. února 1850, čili před 165 lety, se narodil v tehdejší obci Schwarzbach, nyní Černá v Pošumaví.

Obecnou školu i reálku absolvoval v Českém Krumlově, odkud odešel do lesnické školy v Bělé pod Bezdězem. Po jejím dokončení se vrátil jako lesnický elév přímo do šumavského Stožce. Po vojenské službě, kterou vykonával jako jednorochní dobrovolník u slavných „pětatřicátníků“, pak natrvalo zakotvil u schwarzenberské lesní správy.

Profesní kariéra šumavského literáta

Na výborných webových stránkách Kohoutí kříž nás překladatel Jan Mareš seznamuje s profesní i literární dráhou Adolfa Schimanna. Dozvídáme se, že pracoval nejprve v revizní službě na Hluboké, pak postupně v Prášilech, v Lipce, Želnavě, Černém Lese, ve Všeteči a od roku 1877 na panství Murau ve Štýrsku.

Zde se stal inženýrem adjunktem a roku 1884 revírníkem ve štýrském Paalu, kde se také oženil. Po roce byl přeložen přímo do srdce šumavských hvozdů, nejprve do Březníku a o něco později do Modravy.

V té době byl již Schimann literárně činný, především svými mysliveckými a lesáckými povídkami, kterými přispíval do rakouského listu Österreichische Forst-und Jagdzeitung. Psal rovněž básně v nářečí jeho rodné Šumavy, Šumava byla i námětem jeho divadelních her Ein Tag im Böhmerwald a Böhmerwaldriesen.

Svými povídkami psanými rovněž v šumavském dialektu si získal velkou oblibu u tamních obyvatel. Své knížky rozesílal svým známým i osobnostem vysoce postaveným. Jeden výtisk zaslal i německému císaři Vilémovi II., o čemž se dozvěděl kníže Adolf Schwarzenberg a byl prý nesmírně pobouřen troufalstvím svého lesního úředníka. Jenomže omylem považoval za autora knihy jiného lesníka a spisovatele, který též pracoval na schwarzenberské správě a který se jmenoval Jan Evangelista Chadt-Ševětínský.

Kníže si ho předvolal, přísně pokáral a zakázal mu psát. Chadt se bránil, že píše jenom česky a jen díla odborná, nikoliv beletrii. V psaní pak pokračoval pod pseudonymem Ševětínský, neboť v Ševětíně chodil do obecné školy. Když se později vše vysvětlilo, Chadt mohl zase psát, ale pseudonym si ponechal (na webu chadt.unas.cz popsala Viktorie Chatová).

Zakladatel ústavu pro školní mládež

Adolf Schimann zřídil v Srní v roce 1895 pro školní mládež tzv. „Polévkový ústav“, kde hned v prvním roce působení shromáždil od dobrovolných dárců 1426 korun. Měl o Šumavu skutečně velkou zásluhu. Dovedl k rozkvětu a rozvoji místní spolek veteránů v Srní, v roce 1896 založil komitét pro novostavbu Hauswaldské kaple u Srní, tehdy známé poutní místo se zázračně léčivou vodou, tzv. malé Lurdy.

Svého času známý šumavský lidový autor, rodák z Černé v Pošumaví, zemřel v korutanském Klagenfurtu 28. prosince 1940.

Českokrumlovský deník: 2. Únor 2015, Fr. Záhora

Josef Reif

Jedním z našich rodáků byl i **Josef Reif**, který se narodil v roce 1883 v obci Jámy.

V dospělosti se jako novinář věnoval vlastní literární práci, psal vlastivědné články i „rodinné“ povídky a o svém rodišti vydal drobnou historickou monografii, viz dále.

Vzpomíná na rodnou obec Jámy, která neměla český název a v první historické zmínce zněl název německy Cholgrueben a značí vlastně „Holzkohlgruben“, tj. dřevěnouhelné doly“.V místním nářečí měla obec navíc podobu Kulgriam. */Jámy jsou poprvé uváděny v r.1530, kdy spolu s Pláničkou a Novou Vsí patřily ke klášteru Vyšší Brod – F.Z. /.*

Josef byl jediným dítětem Franze Reifa a jeho ženy Marie, po chalupě se u nich v čp.2 říkalo „Langpalli“. Ves tehdy příslušela k Pláničce a k faře v Černé v Pošumaví a koncem dvacátých let minulého století v ní žilo 33 německých obyvatel, v celé obci tj. s Pláničkou a Novou Lhotou zde bylo dohromady 220 obyvatel.

Josef Reif po vychození školy se jako selský synek zapojil aktivně do rolnického hnutí soustředěného kolem budějovického listu Dorfbote / tj.Posel venkova/. Neděli co neděli objížděl německy mluvící vsi po celých Sudetech s heslem „Bauern, seid einig!“ / Sedláci, buďte jednotni /. V r.1911 přednášel Josef Reif v Černé o melioracích a regulaci Olšovského potoka, jeho přednáška se pak stala podnětem k zahájení přípravných prací k založení Vodního sdružení v Černé.

V r.1913 převzal řízení listu Dorfbote a po válce se stal krajským důvěrníkem nově založeného Svazu rolníků. Působil v zemědělsko-lesnickém sdružení Böhmerwald – Süd.

V r.1925 mu v nakladatelství Moldavia vyšel i politický spis zastávající stanovisko tzv.“hospodářských stran“. V témže roce mu v tomtéž nakladatelství vychází výše uvedená historická monografie“ Ein Stück Heimatgeschichte“, ze které je následující výběr:

„Šumavská rychta pláničská“ vznikla odloučením tzv.“devíti vsí“, kterými byly (uváděno českým názvem): Šebanov, Kondratice, Cichalov, Hostinova Lhota, Mýtina, Vojslavy, Drahoslavice, Tatry, Skláře, které vznikly na území vyšebrodského kláštera, patřící někdy obci Hořice na Šumavě a dále osad Muckov, Rybáře, Jámy, Plánička a Nová Lhota od rychty hořícké ke dni 10.ledna 1633.

Pláničská lesní rychta zahrnovala území, které až na několik vyjímek bylo osídleno zásluhou vyšebrodského kláštera poté, co je získal ve sporu s klášterem Zlatá Koruna.Vyššímu Brodu připadla třetina území a v letech 1500 – 1530 zde začaly vznikat vsi „lesní rychty“.

V čele rychty stála dlouhá řada rychtářů, prvním byl v r.1633 Georg Pröll z Pláničky, dále např.Oswald Wenzl z Pláničky byl rychtářem 33 let / 1729 – 1762 / .V bouřlivém roce 1848 nebyl rychtářem nikdo jiný než dědeček autora, Josef Reif st. z Jam.

(uváděný název Šumavská rychta pláničská byl zaveden teprve v r.1918, do té doby byla Plánička jen Klein-Planles – pozn.)

Tento skutečně vitální člověk zemřel však nečekaně brzy, v r.1929 ve svých 36 letech v Českých Budějovicích.Čtyři dny nato však jeho tělo v rakvi donesli sousedé na hřbitov do Čené v Pošumaví / dnes pietní místo před Ubytovnou TJ /, aby spočinulo v rodné zemi.

Ze života novináře a spisovatele Josefa Reifa

Dovoluji si předložit čtenářům Deníku další historický článek z okruhu obce Černá v Pošumaví, tak jak je již delší dobu mým zvykem, přestože v tomto listě většinou převažují příspěvky zaměřené k současnosti.

V článku o kronikáři obce Bližná Johannu Jungbauerovi jsem citoval jeho slova o pomoci, kterou mu poskytl při sestavování historických dat v začátcích jeho kronikářské práce novinář a spisovatel Josef Reif.

Tento skutečně vitální člověk, ačkoliv nepocházel z Bližné, měl opravdu všestranné znalosti, které mohl předávat a také tak činil po celý svůj, bohužel krátký život.

Narodil se 27. července 1883 v obci Jámy, která neměla český název a při první zmínce o obci v roce 1530 se uváděl německý název Cholgrueben, což vlastně znamenalo Holzkohlgruben, tj. dřevěnouhelné doly. V místním nářečí se uváděl název Kulgriam.

Jámy dnes najdeme v prostoru mezi Muckovem a Pláničkou, tehdejší ves, ve které žilo koncem dvacátých let minulého století celkem třiatřicet německých obyvatel, příslušela k obci Plánička a farou k Černé. Dohromady pak měla Plánička, Jámy a Nová Lhota v té době celkem 220 obyvatel, z toho pouze jeden česky mluvící.

Josef Reif byl jediným synem Franze Reifa a jeho ženy Marie, rozené Krummauerové, narodil se v chalupě číslo popisné 2, kde se říkalo Langpalli. V archivu najdeme i záznam o jeho křtu tehdejším farářem v Černé Adalbertem Ptáčnickem i záznam o jeho sňatku s Marií Keferovou v Dolní Vltavici.

Už po vchození školy se jako selský syn zapojuje aktivně do rolnického hnutí, které bylo soustředěno kolem listu Dorfbote, česky Posel venkova. Každou neděli objížděl po celých Sudetech německy mluvící vesnice a propagoval selský stav pod heslem „Sedláci, buďte jednotni!“

V roce 1911 přednášel i v Černé o melioracích a regulaci Olšovského potoka. Na podkladě jeho přednášky pak založili v Černé Vodní sdružení.

V roce 1913 převzal Reif řízení výše uvedeného listu Dorfbote a posléze se stal i krajským důvěrníkem Svazu rolníků, který se v té době založil. Působil i v zemědělsko-lesnickém sdružení Böhmerwald Süd a v kuratoriu německých zemědělských škol budějovických.

Jako novinář se začal věnovat i vlastní literární práci, píše jakési rodinné povídky a o svém rodišti pak vydává v roce 1925 v nakladatelství Moldavia historickou monografii pod názvem Ein Stück Heimatgeschichte. V ní popisuje, jakým způsobem vznikla takzvaná „Šumavská rychta pláničská“, jaké území zaujímala a kdo stál v čele rychty. Dozvídáme se, že v revolučním roce 1848 nebyl rychtářem nikdo jiný, než jeho dědeček Josef Reif z Jam.

Název Šumavská rychta pláničská byl ovšem zaveden až v roce 1918, do té doby se užíval název jen Klein-Planles nebo jen Planles.

Tento čínorodý člověk, na kterého jako na rodáka vzpomínáme, zemřel v Českých Budějovicích v roce 1929. Jeho přání spočinout v rodné zemi mu jeho sousedé splnili a donesli rakev s jeho tělem hned čtyři dny po úmrtí na hřbitov do Černé v Pošumaví.

V roce 1957, kdy byl hřbitov v Černé zrušen, byly jeho ostatky spolu s dalšími zemřelými uloženy na pietním místě v parčíku před místní školou, kde stojí Boží muka s nápisem „Zde odpočívají zemřelí z farnosti Černá v Pošumaví pochovaní v letech 1767 až 1957“.

K čerpání těchto poznatků o jednom z našich rodáků jsem využil nejenom obecní kroniky, ale především články autorů Jihočeské vědecké knihovny na výborném webu Kohoutí kříž.

Českokrumlovský deník: Úterý, 24. leden 2012, František Záhora

Geburts-						Buch. 65			
Geb. Monat T o g		Name im Geburtsort	Name im Geburtsort	Religion	Stand	Geburtsort	Vater	Mutter	Patron
14	27	28	J. Reif	Evangelisch	Lehrer	Reif, Josef	Reif, Anna	Reif, Anna	Reif, Anna

Rodný list Josefa Reifa

V nakladatelství Moldavia

Jeho pohřeb se konal v roce 1929 v Černé – průvod ke kostelu

Jaroslav Smrčka – Říčanský

Narodil se 12.června 1897 v Černé v Pošumaví v domě č.p.32 naproti pivovaru, kde také jeho otec pracoval jako správce. Současně byl však i hospodářským správcem tří dvorů a účetním tuhových dolů. Jako schwarzenberský úředník byl však velmi uvědomělým Čechem a svým rodokmenem navazoval na rodokmen určitého typu českého vlastenectví.

Jaroslav Smrčka v později sestaveném rodokmenu se dostal až k Václavu Smrčkovi, soukenickému tovaryši z roku 1616 z Humpolce, o němž se předpokládá, že měl návaznost na rytířský rod Smrčků z Mnichu.

Jaroslav Smrčka však prožil své dětství v Petrově Dvoře a obecnou školu i měšťanky navštěvoval v Netolicích a absolvoval učitelský ústav v Soběslavi. Učitelem se však nestal, válka způsobila, že nastoupil k zeměbranceckému pluku do Lince. Toužil po vysokoškolských studiích, rodiče ovšem chtěli, aby vystudovali i další sourozenci a tak se studií vzdal a nastoupil v r. 1919 službu u dopravního úřadu čsl.státních drah v Třeboni. Působil však jako úředník i ve Veselí nad Lužnicí, v Soběslavi a Prachaticích a od roku 1931 nejprve na ředitelství státních drah v Praze a pak na Ministerstvu dopravy. Jeho osudem se nakonec staly Říčany, po nichž převzal i své druhé příjmení.

Po dlouhá léta působil v různých mimoškolních výchovně-vzdělávacích činnostech, blízká mu byla i práce umělecká, byl vášnivým ochotníkem, oplýval i hudebním talentem. Se svým bratrem Františkem, narozeným 5.června 1898 rovněž v Černé v Pošumaví měli svůj komorní kvartet a vystupovali i jako pěvci, oba dva byli činní i ve sportu.

Jaroslav Smrčka se velmi účinně podílel na kulturním dění v Soběslavi, byl činný v Klubu českých turistů, ve Sboru pro záchranu hradu Choustník, byl funkcionářem Spolku divadelních ochotníků v Prachaticích.

V Praze byl organizátorem spolkového života „pražských Jihočechů“, kteří se sdružovali do spolku Zlatá stezka a do sdružení Kleť.

Celoživotní úctu a obdiv projevoval k Mistru Janu Husovi, jeho zamilovanými tématy byly rozhovory o skladateli Oskaru Nedbalovi, jehož otec se narodil rovněž v Černé v Pošumaví, dále o turistickém ruchu na Šumavě a o svém rodišti.

Před 35 léty, v roce 1977, jsem začal psát kroniku obce Černá v Pošumaví a během měsíce navštívil obec Jaroslav Smrčka. Bohužel zrovna v den jeho návštěvy jsem byl služebně vzdálen a tak hovořil jen s mou manželkou. Od té doby jsme spolu pak písemně korespondovali, zejména o psaní kroniky, o dalších rodácích z Černé, psal i o svém vlastním

životě. Dozvěděl jsem se tak něco o jeho bratru, vystudovaném právníku a operním pěvci, který účinkoval v Jihočeském divadle a zejména o jeho dědovi.

František Xaver Smrčka, jeho děd, žil v letech 1816 až 1890, je především známý tím, že byl prezidentem krajského soudu v Táboře. Ovšem předtím působil ve Vídni, v Benátkách, pak byl přeložen do Uher, dnešní Slovensko. V Humpolci, kde se narodil kandidoval i do říšského sněmu po svém příteli Karlu Havlíčku Borovském.

Na Slovensku se stal jeho přítelem evangelický farář Samuel Novák s nímž pěstovali česko-slovenskou vzájemnost. Samuel Novák byl zakladatelem Matice Slovenské a spoluvydavatelem Štúrových Národních novin. Jeho největší zásluhou bylo, že spolu s Ad. Medzihradským a Jánkem Matuškou, autorem slovenské hymny Nad Tatrou sa blýska, zachránil pro slovenský národ kežmarského studenta Pavola Orságha Hviezdoslava, když začal vydávat jeho básně.

Korespondence s Jaroslavem Smrčkou však netrvala dlouho, 9. března 1979 ve svých 82 letech zemřel. Přestože jsem se s ním nikdy osobně nesetkal, jeho dílo jsem stále sledoval a na jeho dopisy nezapoměl. Vždy končivali slovy – Pozdravujte můj rodný kraj a buďte zdráv!

Platí o něm slova Adalberta Stiftera: „Člověk sbírá tak dlouho vzpomínky, až se sám stane vzpomínkou“.

Vzpomínka na rodáka.

V roce 1977 jsem korespondoval s tehdy 80 ti letým panem Jaroslavem Smrčkou – Říčanským. Zajímal se o činnost v naší obci a zejména o osud německých kronik. Narodil se totiž v r. 1897 ve Schwarzbachu – Černé v Pošumaví v domě č.30, dnes č.32 naproti budově tehdejšího pivovaru. Jeho otec tam působil jako hospodářský správce tří dvorů / tehdy prý i v Bližné / a současně jako správce pivovaru a účetní Tuhových dolů.

Jeho děd František Smrčka byl prezidentem tábořského krajského soudu a velkým hlasatelem česko – slovenské vzájemnosti.

Pan Smrčka se především zajímal o německy psané kroniky samotné obce Černá v Pošumaví. Píše o letech 1957 – 1963, kdy se vědělo pouze to, že kroniku psal učitel J.R.Hahnel a to jen do roku 1933 a krátce na to zemřel. Co se dále stalo s kronikou nikdo tehdy nevěděl, snad jí měl psát p.Mádl Josef z Horní Plané, bývalý ředitel muzea. Funkcionáři obcí Horní Planá i Černá tehdy o osudu kroniky nic nevěděli nebo nechtěli vědět. Jaroslav Smrčka měl začít psát českou kroniku, ale jak mi sám tehdy napsal, neměl chuť psát něco, co mu bylo nadiktováno shora.

Činnost p.Smrčky byla rozsáhlá, obdivuhodná a záslužná. Zajímal se a svou činností přispíval ke kulturnímu dění v řadě míst republiky.

Do naší obce též v roce 1978 zavítal, ovšem nepotkali jsme se spolu, hovořil pouze s mou manželkou. Nedlouho potom v r.1979 zemřel.

Pan

Ing. František Záhora

kronikář MNV Černá v Pošumaví

Vážený pane inženýre,

narodil jsem se před 80 ti léty – 12. 6. 1897 proti pivovaru.

Mou fotografii rodného domu a bytem v 1.poschodí, přikládám.

Můj otec, absolvent Vyšší hospodářské školy v Táboře, působil tam jako hospodářský správce tří dvorů, současně jako správce pivovaru a účetní tuhových dolů. Jeho životopis

otiskl prof. Navrátil, bývalý vedoucí st. archivu, v Kulturním kalendáři okresu Český Krumlov č. 9 – 10, u příležitosti jeho výročí 100. narození v Trnavě. Předpokládám, že časopis je v tamní knihovně.

Když jsem letos 7. července navštívil své rodiště, kde jsem předsedu ani tajemníka MNV nestihl, poznal jsem Vaši paní choť, která mě řekla, že píšete obecní kroniku. O tu jsem se již dávno zajímal a 14. 9. 1956 navštívil v Perneku Josefa Mádlu, bývalého ředitele archivu v. v., který mě kroniku z Černé, psanou německým kantorem ukazoval a řekl, že ji má doplnit spolu s kronikou z Horní Plané. Později mě sdělil správce Stifterova domku, že tam také Mádl úřadoval a kroniky měl u sebe. O hledaných kronikách jsem jednal také s bývalým tajemníkem MNV v Horní Plané panem Malým, později tajemníkem v Českém Krumlově, ale ani ten nic nevěděl.

V Perneku působil a Mádlu znal pan Šafránek, t. č. ředitel ZDŠ v Hlavatcích u Bechyně. Ten mně upozornil na také v Perneku dříve působícího učitele Nouzu, který, jak mě sdělil, s Mádlem též o kronikách jednal – ale další jednání zařizoval tehdejší tajemník MNV v Černé – p. Podroužek. I ten, jak napsal, ovšem nechce nebo skutečně neví o kronikách nic. Podle soudu učitele Nouzy, zůstaly kroniky v pozůstalosti Mádlu, který zemřel v Horní Plané v Domově důchodců – a je otázka, zda nebyly někde zničeny. Nevím, kdy Mádl zemřel a kdo jeho pozůstalost likvidoval. V posledním jeho dopisu z 22. listopadu 1957 m.j. napsal: „Německá kronika obce Černá v Pošumaví, psaná učitelem J. R. Hahnelem, je dosud u mne. Je jenom 1.díl, který byl ukončen v roce 1933, krátce před smrtí pisatele kronikáře. Druhý díl již nepsal a také nikdo na něm nepracoval. Na české kronice jsem měl pracovat já a také jsem začal. Ale poněvadž nemoc se má práce zpozdila a pak, že kdekdo chtěl mě diktovat, co mám a co nesmím do kroniky psát, prostě jsem řekl, aby Komunistická strana psala si své vlastní zápisy pro sebe, ale ne do kroniky obce. Také v Hodňově i Hůrce jsem toho nechal. Nic jsem za to neměl a nač se mám rozčilovat.

Zato spolupracuji na kronice obce Želnavá s tamější kronikářkou pí. Marií Duškovou, kde nikdo se nám do toho neplete a pak na kronice obce Jeronín u Brloha, kde kroniku vede uvědomělý učitel, ale ne žádný fanatik...“

To je vše, co jsem zjistil, žel, že výsledek zklamal. Mádl se 5.11.1957 zmiňoval o svém dopise, který jsem však nedostal. Sdělil jsem mu to a tím naše korespondence skončila. Stále myslím, vrátil – li kroniku z Horní Plané, zda nebyla také ta z Černé přiložena.

V Černé se také narodil otec hudebního skladatele Oskara Nedbala, jehož děd tam byl také schv. správcem s početnou rodinou. Tamním rodákem je i Karel Bystřický, ředitel pivovaru v Třeboni.

Zajímá mne vše co se v Černé a okolo ní děje. Postrádám dopisovatele v časopisu ONV Český krumlov – Jiskra.

Těším se, co mě napíšete. Z Historického klubu při Jč. muzeu v Čes. Budějovicích, Vám pošlou věstník Výběž č. 2, v němž je můj příspěvek o mém dědu F.X.Smrčkovi a jeho slovenském příteli, též vlastenci – štúrovci Samuelu Novákovi. Také tam napsal dr. Bílek, ředitel Gymnazia v Třeboni článek k mým osmedesátinám. V Orbisu jsem intervenoval za celkový pohled na Černou – od Letního kina.

Pozdravujte můj rodný kraj a buďte zdráv – s pozdravem
Jaroslav Smrčka – Říčanský.

PhDr. Josef Bílek, Jindřichův Hradec

VZPOMÍNKA A POZDRAV K 80. NAROZENINÁM JAROSLAVA SMRČKY - ŘIČANSKÉHO

/ 12. června 1977 /

Řada pohnutých událostí v životě Jaroslava Smrčky - Řičanského, člena HK JČM a dopisovatele Vyběru, by se dala vyložit na podkladě jeho vztahu k jižním Čechám.

Narozen v Černé v Pošumaví /tehdy Schwarzbach/ v rodině uvědomělého Čecha - schwarzenberského úředníka - navazoval na rodokmen určitého typu českého vlastenectví. Ve vlastním zpracovaném rodopisném přehledu se dostal až k Václavu Smrčkově, soukenickému tovaryšovi z roku 1616 z Humpolce, o němž předpokládá, že měl návaznost na rytířský rod Smrčků z Knichu. Jaroslav Smrčka si velmi váží už svého děda, Františka X. Smrčky, prezidenta tábořského krajského soudu /+ 1890 v Táboře/ a pěstitele česko-slovenské vzájemnosti, stejně tak jako svého otce /1859 - 1942/, o němž uvádí, že sepsal autobiografii, uloženou v třeboňském archivu pod č. ID 7D 5b. Jaroslav Smrčka-Řičanský žil ve svém dětství v Petrově Dvoře a odtud navštěvoval obecnou školu a první měštaneky v Netolicích. Hodlal pak dostudovat na tábořské reálce, otec byl však přeložen do Třeboně a tak Jaroslav Smrčka chodil do učitelského ústavu v Soběslavi /maturita r. 1915/. Učitelem se však nestal, protože do jeho života zasáhly válečné události. Jako osmnáctiletý nastoupil vojenskou službu u zeměbranného pluku č. 28 v Linci. I léta I. světové války velmi zasáhla do jeho života, píše o různých příkřivkách v Linci. Toužil po vysokoškolských studiích, ale po zhoršení hmotné situace rodičů, kteří chtěli, aby vystudovali také další sourozenci, se studií vzdal a v březnu 1919 nastoupil službu u dopravního úřadu čal. státních drah v Třeboně a složil tu příslušné zkoušky. Roku 1922 se oženil Františkou Měříčkovou a díky tomuto spojení se opět utoužil jeho vztah ke kraji. /Jeho manželka pocházela z Luňice, ze starého jihočeského alžbětinského rodu, který podle rodové tradice směřoval k Adamu Měříčkovi, roku 1635 vlastníku Kozského mlýna nad Kozím Hrádkem/. Jaroslav Smrčka pak působil ve Veselí nad Luňnicí, v Soběslavi /1921-1928/ a od r. 1928 jako úředník správy provozu ČSD v Prachaticích. V roce 1931 byl služebně přeložen do Prahy nařed k ředitelství stát. drah a pak k ministerstvu dopravy a zde zažil těžkou dobu protektorátu i redoslné osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. V letech po 2. světové válce se opět vrátil do jižních Čech a byl zsměstán na Třeboňsku a v Soběslavi, jeho osudem se však stávají Řičany, kde žije dosud. Na Třeboňsko a do jižních Čech se stále rád vrací.

Jestliže mu osud zabránil věnovat se práci ve školství, působil dlouhá léta - řekli bychom dnešní terminologií - v mimoškolních formách výchovně-vzdělávací a společenské činnosti a ta mu do velké míry jistě nahrazovala původní směr jeho životní dráhy: už ze svého třeboňského pobytu se účastnil ochotnické činnosti a byla mu blízká umělecká práce jeho dalších sourozenců. /Bratři Smrčkové měli svůj koncertní kvartet, vystupovali i jako pěvci - zejména bratr František - jako účastníci společenských událostí, hudba, sport, studentský život/. Podílel se velmi účinně na kulturním a spolkovém dění také v Soběslavi /v činnosti KČST a se Sporem pro záchranu hradu Choustníka, v péči o ostrčilovské památky/, přispíval už i tu do krajských časopisů v Táboře. Podobnou činnost rozvíjel i za svého prachatického působení, zde se snažil i o růst národního uvědomění a velmi silně zasahoval do činnosti

111

PhDr. Josef Bílek – Vzpomínka a pozdrav k 80. narozeninám Jaroslava Smrčky-Řičanského / 12. června 1977/

Řada pohnutých událostí v životě Jaroslava Smrčky – Řičanského, by se dala vyložit na podkladě jeho vztahu k jižním Čechám.

Narozen v Černé v Pošumaví/ tehdy Schwarzbach/ v rodině uvědomělého Čecha-schwarzenberského úředníka – navazoval na rodokmen určitého typu českého vlastenectví.

Ve vlastním zpracovaném rodopisném přehledu se dostal až k Václavu Smrčkovi, soukenickému tovaryšovi z roku 1616 z Humpolce, o němž předpokládá, že měl návaznost na rytířský rod Smrčků z Mnichu.

Jaroslav Smrčka si velmi váží už svého děda, Františka X. Smrčky, presidenta tábořského krajského soudu/ + 1890 v Táboře/ a pěstitele česko-slovanské vzájemnosti, stejně tak jako svého otce/1859 – 1942/, o němž uvádí, že sepsal autobiografii, uloženou v třeboňském archivu.

Jaroslav Smrčka –Říčanský žil ve svém dětství v Petrově Dvoře a odtud navštěvoval obecnou školu a první měšťanky v Netolicích. Hodlal pak dostudovat na tábořské reálce, otec byl však přeložen do Třeboně a tak Jaroslav Smrčka chodil do učitelaského ústavu v Soběslavi, kde maturoval v roce 1915. Učitelem se však nestal, protože do jeho života zasáhly válečné události. Jako osmnáctiletý nastoupil vojenskou službu u zeměbranceckého pluku č.28 v Linci.

Toužil po vysokoškolských studiích, ale po zhoršení hmotné situace rodičů, kteří chtěli, aby vystudovali také další sourozenci, se studií vzdal a v březnu 1919 nastoupil službu u dopravního úřadu čsl. státních drah v Třeboni a složil tu příslušné zkoušky.

Roku 1922 se oženil s Františkou Měřickovou a díky tomuto spojení se opět utítil jeho vztah ke kraji. Jeho manželka pocházela z Lužnice, ze starého jihočeského mlynářského rodu, který podle rodové tradice směřoval k Adamu Měřickovi, roku 1635 vlastnícímu Kozský mlýn nad Kozím Hrádkem.

Jaroslav Smrčka pak dále působil ve Veselí nad Lužnicí, v Soběslavi/1921 – 1928/ a od r. 1928 jako úředník správy provozu ČSD v Prachaticích. V roce 1931 byl služebně přeložen do Prahy napřed k ředitelství státních drah a pak k Ministerstvu dopravy.

Po II. světové válce se opět vrátil do jižních Čech a byl zaměstnán na Třeboňsku a v Soběslavi, jeho osudem se však stávají Říčany, kde dosud žije.

Jaroslav Smrčka působil dlouhá léta v mimoškolních formách výchovně-vzdělávací a společenské činnosti, která mu do velké míry nahrazovala původní směr jeho životní dráhy – učitelství.

Už za svého třeboňského pobytu se účastnil ochotnické činnosti, blízká mu byla umělecká práce jeho dalších sourozenců. Bratři Smrčkové měli svůj komorní kvartet, vystupovali i jako pěvci- zejména bratr František- i jako účastníci společenských událostí, v hudbě a ve sportu.

Jaroslav Smrčka se velmi účinně podílel na kulturním a spolkovém dění také v Soběslavi, zejména v činnosti Klubu českých turistů, se Sborem pro záchranu hradu Choustníka, v péči o ostrčilovské památky a přispíval do krajských časopisů v Táboře.

Podobnou činnost rozvíjel i za svého působení v Prachaticích, kde se snažil i o růst národního uvědomění a velmi silně zasahoval do činnosti divadelní, zejména jako funkcionář Spolku divadelních ochotníků.

V pražském období vyniká Smrčka jako organizátor spolkového života „pražských Jihočechů“, kteří se tehdy sdružovali do spolku Zlatá stezka(Klub rodáků a přátel z Prachaticka) a do sdružení „Kleť“.

Projevoval celoživotní úctu a obdiv k Mistru Janu Husovi, patří mu zásluha o některé jihočeské stavební a kulturní památky, jichž byl a je strážcem (Helfenburk, Choustník aj.)

Titulní stránka časopisu, kam J.S. pravidelně přispíval svými články

Rodný dům Jaroslava a Františka Smrčkových v Černé v Pošumaví

Foto z roku 1920 – vjezd do obce od Dolní Vltavice- vlevo oproti pivovaru rodný dům

František Smrčka

JUDr. František Smrčka, advokát a koncertní a operní pěvec, se narodil 5. června 1898 v Černé v Pošumaví / Schwarzbach/ v domě čp. 30 (nyní 32), naproti pivovaru.

Koncertoval u opery Jihočeského divadla, podařilo se mu najít ukázkou z opery Carla Zellerera – Ptáčník, kde František Smrčka vystupoval v roli profesora Červíčka. Ukázkou je z roku 1953 a hrál zde po boku např. Květy Fialové, Jiřího Císlera, Karla Rodena st. a dalších, tehdy významných hvězd.

KRAJSKÉ OBLASTNÍ DIVADLO Č. BUDĚJOVICE

Carl Zeller:

PTÁČNÍK

Opereta o 3 dějstvích.

Libreto: M. West a L. Held	Choreografie: S. Jindřich
Překlad: K. Zavřel	Kostýmy: F. Veselý
Režie: A. Šmíd	Napovídá: L. Chlumský
Dirigent: [redacted] J. Dostál	Inspice: J. Janurová
Výprava: J. Brehms—V. Šimeček	

Kněžna Marie	{Božena Havlíčková {Eva Valentová
Baronka Adelina	{Vlasta Vilská {Jarmila Karenová
Komtesa Mimi	Marie Smitková
Baron Weps	Leon Kubíček-Slavník
Hrabě Stanislav, gardový poručík, jeho synovec	{Jiří Císlar {Adolf Veselý
Pijáček } profesori Červíček }	{Adolf Němec j. h. {Dr. František Smrčka j. h.
Adam, mladý ptáčník z Tyrol	Miloslav Zavřel
Krista, děvče z pošty	{Julie Botošová {Věra Štiborová
Šnek, starosta	František Kokej
Emerencio, jeho dcera	Anna Friedlová
Hostinská	Věra Šmídová
Bětko, sklepnice	Květa Fialová
Knotek, knížecí lokaj	Petr Charvát
1. člen obecního výboru	Stanislav Podzimek
2. člen obecního výboru	Karel Roden
3. člen obecního výboru	{Jan Blažek {František Novotný
4. člen obecního výboru	Zdeněk Kozák
Knížecí honec	Bohuslav Billich

Doba: Začátkem 18. století někde v Porýní.

Hlavní přestávka po 1. dějství.

Premiéra 9. prosince 1953.

JUDr. František Smrčka byl mladším bratrem historika a všestranného kulturního pracovníka Jaroslava Smrčky – Říčanského. Oba bratři měli svůj komorní kvartet a vystupovali jako pěvci i jako účastníci společenských událostí v hudbě a ve sportu.

František Smrčka zemřel 4. listopadu 1960 v Českých Budějovicích.

Haro Senft

Na skvělém webu „Kohoutí kříž“ nachází milovník historie a zejména té šumavské, mnoho dat, údajů a příběhů, které jeho autoři Jan Mareš a Ivo Kareš z Jihočeské vědecké knihovny vytvořili a neustále doplňují novými poznatky. Ke své kronikářské práci jsem již čerpal z mnoha zde uvedených námětů a stále se objevují nové.

Tak jsem se dostal i ke jménu Haro Senft. Filmoví znalci jistě vědí o kom je řeč, já se přiznám, že jsem to jméno dosud neznal. Přitom je to, jak se uvádí, známý německý filmový režisér, scénárista a filmový producent s kořeny v naší vlasti, ba přímo v oblasti našeho působení. Narodil se 27. září 1928 v Českých Budějovicích v ulici U tří lvů, jeho matka pocházela z Českého Krumlova a otec z Černé v Pošumaví.

To je vlastně to hlavní, co mě v tomto případě zaujalo, záznam o narození a křtu v matrice obce Černá v Pošumaví, která je uložena ve Státním oblastním archivu Třeboň.

Zde je uvedeno, že Jaroslav Franz Xaverius Senft spatřil světlo světa dne 9. července 1893 jako syn vrchního sládky Franze Senfta, ve schwarzenberském knížecím pivovaru v budově čp. 29 ve Schwarzbachu / Černá v Pošumaví/.

V době narození Haro Senfta byl jeho otec ředitelem českobudějovické pobočky Kreditanstalt der Deutschen a předsedou organizace Bund der Deutschen. V letech 1938 – 1940 byl otec pověřen vedením ředitelství Kreditanstaltu v Praze a současně regionálním ředitelem všech poboček na celé Šumavě.

V Praze Haro navštěvoval měšťanku, od září 1943 do dubna byl jako pomocná síla u Luftwaffe, ale hned 10. května 1945 byl s celou rodinou zatčen, internován v lágru a v květnu 1946 zařazen do odsunu.

Od roku 1949 studoval Haro divadelní, filmovou a rozhlasovou akademii ve Wiesbadenu, v roce 1954 založil ve spolkové zemi Hesensko svou produkční společnost Boheme film, která byla za dva roky v Mnichově přejmenována na Haro Senft-Film. Byl iniciátorem tzv. Oberhausenského manifestu, stal se výraznou postavou mladého německého filmu a získal mnoho domácích i zahraničních ocenění. V roce 1961 byl nominován na Oscara za nejlepší krátký film „Kahl“, pojednávající o jaderné elektrárně.

Kladně je hodnocen jeho dokument o pražské FAMU z roku 1966 nazvaný „Příležitost promluvit“, který však byl u nás uveden až v roce 2009 na Festivalu nad řekou v Písku. Zde dostali onu příležitost promluvit přední českoslovenští režiséři - Miloš Forman, Věra Chytilová, Hynek Bočan, Elmar Klos, Jiří Menzel, Jan Němec, Ivan Passer, Evald Schorm, Jaromil Jireš a další, nechybí ani Václav Havel.

Nakonec se však vracím k jeho otci, rodákovi z Černé v Pošumaví, který zemřel dne 1. července 1980, jen několik dní před svými 87 narozeninami a čtrnáct měsíců po smrti své

ženy. Pochován je v Pöckingu, bavorském městečku, kde od roku 1954 žije , v příštím roce stoletý Ota Habsburský, syn císaře Karla I. a císařovny Zity, ale to již by byla jiná kapitola.

Geburts-										Buch. 149		
Jahr, Monat Tag		Name Taufname	Name Geburtsname	Religion	Wohnort	Stand	Geburts-Ort	Geburts- Datum		Vater	Mutter	Patron
1893	Juli	Jaroslav	Franz Xaverius	Katholik	Schwarzbach	Bankdirektor	Schwarzbach	9. Juli	1. Juli	Wilibald Senft	Magdalena Senft	Magdalena Senft

Záznam o otcově narození a křtu v matrice obce Černá v Pošumaví svědčí o tom, že Jaroslav Franz Xaverius Senft spatřil tu světlo světa 9. července 1893 v rodině vrchního sládka zdejšího schwarzenberského knížecího pivovaru (čp. 29) Franze Senfta, syna továrního kontrolora Wilibalda Senfta z Týnce nad Sázavou a jeho ženy Marie, roz. Baborové, z Kaletic (dvůr u Radomyšle blízko Strakonice) - matkou novorozence pak byla Magdalena, roz. Janečková, dcera Josefa Janečka, majitele hospodářství v Plástovicích, okres České Budějovice, a jeho ženy Walburgy, roz. Cyrhanové ze Sedlce, okr. České Budějovice
 Repro SOA v Třeboni - [digitální archiv](#)

OTEC - narozený v Černé – několik dní před svými 87 smrti své ženy. Pochován je městečku, kde od roku 1954

zemřel 1.července 1980, narozeninami a 14 měsíců po v Pöckingu, bavorském žije i Ota Habsburský.

In tiefer Trauer geben wir Nachricht vom Tode unseres lieben Vaters, Bruders, Großvaters und Schwagers

Herr Jaro Franz Senft

aus Schwarzbach im Böhmerwald
 geb. am 9. Juli 1893 – gest. am 1. Juli 1980
 Bankdirektor i. R.
 ehem. Vorstandsmitglied der Kreditanstalt der Deutschen in Prag.

Er starb – unerwartet – wenige Tage vor seinem 87. Geburtstag, nur 14 Monate nach dem Tode seiner Frau, und hat neben ihr im Familiengrab in Pöcking bei Sarnberg seine letzte Ruhestätte gefunden.

Helga Hermine Pfitzner geb. Senft
 und alle Angehörigen

8134 Pöcking bei Sarnberg, Hochfeld 19 A

František Dörfl

Narozen 23. 3.1934

malíř, grafik a sochař, žijící umělec

Jeho otec Franz Dörfl byl zámečnický, měl v nájmu dílnu předělanou ze strojovny v domě čp. 39.

V roce 1930 postavil dům čp. 57 a tam také pak přemístil svou dílnu.

Studium 1953 SPŠS Jihlava, soukromě studoval u malíře Theodora Bechníka (1957 - 1962). Získal ocenění Medaile za grafiku v rámci Premie nazionale del Pomero, později Amici del Pomero (1982,1989,1991), Miláno, Itálie. Je zastoupen ve sbírkách oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Galerii moderního umění v Hradci Králové, Ministerstvu kultury ČR, Galerie La Viscontea v Miláně, Itálie. V soukromých sbírkách v ČR i v zahraničí. Žije a pracuje v Jihlavě.

František Dörfl se narodil 23. 3. 1934 v Černé na Šumavě jako první ze tří dětí. Otec byl živnostníkem, vlastnil zámečnictví a malý obchod s potravinami; snad kvůli tomu nesměl být později mladý František přijat na lesnickou školu. V roce 1938 odešla rodina při německém >>anšlusu<< do Velešína (jako poslední Češi utíkají před vojáky, matka málem potratí). Roku 1947 se rodina odstěhovala do Jihlavy, kde malíř žije dodnes.

František se setkal s uměním poprvé doma, otec (také František) ve volném čase maloval. Kdysi si otcova talentu povšiml učitel na obecné škole a doporučil jej k vyššímu vzdělání, což však vzhledem k finanční situaci rodiny nebylo možné. Později se stejná situace opakovala i v případě syna Františka. Otec však přestal ve svých třiceti letech zcela s jakoukoli výtvarnou činností a teprve po sedmdesátce se vrátil k bývalému koníčku. Vyřezával ze dřeva dle předloh půvabné, až naivně působící plastiky. Vyznačují se precizním provedením, svědčícím o technické zručnosti.

U něj nacházel František porozumění pro své nadání, otec mu byl nápomocen při seznamování s technikami, nástroji apod. Bohužel později nesdílel otec synovo nadšení pro nerealistické vyjadřování. František obdivoval Marce Chagalla, Maxe Ernsta, Salvadora Dalího; reprodukce těchto malířů znal z časopisu *Pramen*.

Tak o této době napsal sám malíř: >>První dojmy, které si uvědomuji ve vztahu k výtvarnému umění, a zanechaly ve mně stopy, bylo prohlížení otcem odebíraného časopisu *Pramen* (v roce 1946, 47) a v něm barevné reprodukce děl P. Cézanna, H. Matisse, P. Picassa a G. Braquea a M. Chagalla a dalších. Ohromě mě to tenkrát přitahovalo, fascinovalo, dá se říci na první pohled. Od osmnácti let jsem jezdil na kole ven do krajiny kreslit a malovat. Nadělal jsem spousty kreseb uhlem, tužkou, akvarely i tempery a také pastely. Velkou většinu jsem později zničil, něco rozdál a malou část si ponechal.

V letech 1949-1951 se František vyučil zámečnickem, pak (1951-1953) nastoupil na strojní průmyslovou školu v Jihlavě. Není bez zajímavosti, že na škole vyučoval matematiku a elektrotechniku Zdeněk Zrzavý, synovec Jana Zrzavého. Učitel tak F. Dörflovi zprostředkoval první významný kontakt s uměním. Občas jej brávil k sobě domů a ukazoval mu strýcovy originály a vůbec s ním hovořil o umění.

V letech 1953-54 a 1956-57 pracoval F. Dörfel jako kontrolor a konstruktér hydraulických zařízení v jihlavském závodě Jihlavan. Setkal se tam s druhým synovcem Jana Zrzavého téhož jména. I on mu předal něco z rodinného tradičního zájmu o umění.

V letech 1956-61 studoval soukromě s několika jinými malíři u Theodora Bechníka, který mu zprostředkoval první širší vědomosti o výtvarném umění. Poznal Georgese Rouaulta, André Deraina, impresionismus.

Dörfel sám vzpomínal: >>Po ukončení vojenské služby (1956), kde jsem ve volných chvílích také maloval, jsem se seznámil zde v Jihlavě s J. Boškou, Pojerem, J. Syrovým, T. Bechníkem a trochu později s ing. J. Jirmusem a dalšími přáteli. Začali jsme pracovat ve společném ateliéru dle modelů kresby hlavy, figury, zátiší apod. V této době jsme se také dostali ke grafice a objevovali taje linorytu, dřevorytu, suché jehly, leptu i litografie.

Se Stanislavem Pojerem, Miroslavem Kalinou, Janem Syrovým a dalšími jezdil F. Dörfel v té době na Čerínku, tradiční místo setkání, dnes již téměř legendární. Zabývali se zejména plenérovou malbou v inspirativním prostředí Vysočiny. Theodor Bechnik vedl své žáky k uvolnění kresby na větších formátech. Pracovalo se silnějšími štětci, z technik se zkoušela tempera, vaječná tempera. Dörfel se v té době seznámil také s dalšími výtvarnými postupy – suchou jehlou, monotypem, zkoumal možnosti různých podkladů. Cvičili kompozice, pokusili se o kubistický rozklad figury.

F. Dörfel se zde tedy naučil postupům potřebným k namalování krajiny, figury, zátiší v duchu tradice vedoucí od Mikoláše Alše k Františku Kupkovi.

Již v roce 1956 přivezl František Dörfel své malby historičce umění Ludmile Vachtové, se kterou se znala Františkova sestřenice. Ludmila Vachtová byla v té době zaměstnána ve *Výtvarné práci*. Morálně Františka podpořila, doporučila mu studium na akademii výtvarných umění. Rodina však byla v těžké ekonomické situaci, proto se František rozhodl na akademii přijímací řízení nepodstupovat.

První významné Dörflovy obrazy vznikly začátkem padesátých let. Akvarely, tempery, kresby; námětově nebyl vyhraněn – zachycoval krajinu, portréty, ilustroval Kafkovo dílo, prokleté básníky. V těchto raných pracích akcentoval psychologizující pojetí. Hledal vyjádření charakteru, typu portrétovaného, a stejně tak i zachycení vnitřní psychologie krajiny. Z kreseb, narychlo načrtnutých, vyvěrala úzkost, duchovní napětí, na povrch vystupovaly poslední věci člověka. Jestliže tento existenciální rozměr je později stěžejí zachytitelný (například v stále novém objevování a hledání neprozkoumaných technik), zde vystupoval naplno. Tváře jsou deformované, pokroucené až halucinačními vizemi.

Umělcovo souznění s moderním vyjádřením Joana Miróa, či Wassily Kandinského je zcela intuitivní. F. Dörfel nepotřeboval vykonat dlouhou bolestivou pouť k nepředmětnému vyjádření (rozumové uchopení přijde v šedesátých letech díky Arsénu Pohribnému).

F. Dörfel začal ve své tvorbě prakticky na pozici vývoje umění konce třicátých let. Nemohl znát poválečný stav v USA nebo ve Francii, vycházel z pozice českého umění (poezie Skupiny 42) a svébytným způsobem vytvářel sobě vlastní podobu možného směřování vývoje umění po druhé světové válce. Jeho pozdější setkání s moderním světovým uměním v šedesátých letech nebude pro něj již tak zásadní.

V roce 1953 vznikl první expresivní obraz (dle autorových slov), na základě prožitku vyvolaného krajinou před bouří.

Na přelomu padesátých a šedesátých let se Dörfl také setkal na celostátním školení s Františkem Grosse, tehdy předsedou Lidové umělecké tvořivosti a názorově se s ním střetl. Gross přirovnal Dörfla k olomouckému malíři Dvorskému. Viděl v Dörflově *Kosmickém cyklu* eklektické přejímání Dvorského impresivní barevnosti. Dörfl se tehdy hájil poukazem na generační rozdíl. Později, po Dörflově samostatné výstavě v OGV v Jihlavě v roce 1967 se F. Dörflovi František Gross omluvil.

V letech 1960-1965 se F. Dörfl stal členem malířské skupiny Současnost, ve které tvořil spolu s malíři známými již ze studií u T. Bechníka.

V roce 1965 přišel do Jihlavy historik umění Otakar Máčel. Možnost srovnání se zahraničím byla velmi omezená a tak bylo důležité, že Máčel vlastnil mnoho katalogů ze světových výstav, zajímal se také o moderní umění, čímž mladému Dörflovi zprostředkoval možnost seznámení s nejnovějšími tendencemi - jednalo se o strukturalismus, art brut. Ale nejen to. Dörflovi se tak dostaly do rukou i kvalitnější reprodukce jeho oblíbených malířů - Kandinského, Klea a dalších.

F. Dörfl se tehdy již sám podílel na přípravě několika výstav současného umění v Jihlavě, například Radoslava Kratiny. Seznámil se s Jiřím Kolářem, Janem Kotíkem. Po vernisážích těchto autorů probíhaly besedy, jichž se Dörfl také zúčastňoval. Jiří Kolář mu mimo jiné pomohl objasnit některé důležité otázky týkající se moderního umění, zvláště pak problémy komunikace.

Kolář verbalizoval to, co Dörfl cítil podvědomě již dříve a stal se mu morální podporou. Dörfl si uvědomil, že nestojí ve své cestě za moderním výrazem sám. Umělec se tak v polovině šedesátých let pohyboval téměř v centru výtvarného dění, zejména v situaci, kdy dvě významné osobnosti jako Kolář a Kotík v Praze vystavovat nemohly. V té době se také seznámil s Arsénem Pohribným.

Přes nepochybnou informovanost se však F. Dörfl nesnažil o eklektické napodobení; nové podněty přijímal, ale výtvarný zápas vybojoval vlastní cestou.

10 František Dörfl, s výřezem Konstrukce organická, 2000-2002, lesk mědi, 47 x 33 cm

Malíř se stal v roce 1967 členem Klubu konkréťů. V roce 1967 vystavoval v Alpbachu v Rakousku. Jeho *Modrý triptych* byl vystaven v roce 1968 v Angli, v Eisteddfod. Následovalo mnoho dalších zahraničních výstav. Normalizace však ukončila napříště veškerou výstavní aktivitu Klubu i jeho jednotlivých členů.

Malíř se poté uzavřel do soukromí, kde tiše s neuvěřitelnou vytrvalostí a pílí pracoval na svém díle. Až po roce 1989 začal opět vystavovat.

Vzhledem k tomu, že naprostá většina mých obrazů vzniká dlouhodobě při různých psychických stavech, zážitcích, obdobích radosti či žalu, klidu, i vzrušení, chci aby obdobně mohl působit i působit či zaujmout diváka.

Postupně se snažit vytvořit nějakou syntézu, ve které by se zrcadlila v zlomcích či po etapách celá epocha se všemi krajnostmi, limity. Ovšem lze např. těžko jen stavět na Malevičovi, i když lze k tomuto popření i nalezení maximálně zjednodušeného výtvarna dospět i z jiných konců než

uvedený Malevič. Spíše lze nalézt netušené možnosti při zcela novém přístupu nebo např. při navázání na tvorbu F. Kupky, W. Kandinského, Delaunae, Vasarelyho, Staëla a dalších známých i neznámých, ale dobrých autorů, kde lze nalézt prostor i bílých míst na výtvarném poli.

Výtvarný výraz by měl být a vlastně musí být adekvátní soudobému vědomí a poznání dnešní společnosti. To znamená, že forma výtvarného díla musí být adekvátní svému prostředí.

Mé využití současného stavu – obrazy se léty v ateliéru kupí a kupí, až na nějaké výjimky po době třiceti pěti let, a aby toto bylo pro mou osobu přínosem, chci dosáhnouti stále lepších výsledků a to častým díváním, porovnáváním, přemýšlením dotvářet, odstranit či přemalovat některé části či prvky, které během doby buď zastaraly, zevšedněly či byly jinak překonány, a nahradit tím část díla či celé, tím, co v současnosti považuji za nejlepší.

„Kácím vše žádná skutečnost mi není svatá“ R. W. Emerson. Tento úryvek citátu mě stále fascinuje.

Báseň, která mi utkvěla v paměti z dob mládí, byla od R. Kiplinga „Když“, v té době jsem byl skautem (1945-49)

První dojmy, které si uvědomuji ve vztahu k výtvarnému umění, a zanechaly ve mně stopy, bylo prohlížení otcem odebíraného časopisu Pramen (v roce 1946, 47) a v něm barevné reprodukce děl P. Cézanna, H. Matisse, P. Picassa a G. Braquea a M. Chagalla a dalších. Ohromě mě to tenkrát přitahovalo, fascinovalo, dá se říci na první pohled. Od osmnácti let jsem jezdil na kole ven do krajiny kreslit a malovat. Nadělal jsem spousty kreseb uhlem, tužkou, akvarely i tempery a také pastely. Velkou většinu jsem později zničil, něco rozdál a malou část si ponechal. Po ukončení vojenské služby (1956), kde jsem ve volných chvílích také maloval, jsem se seznámil zde v Jihlavě s J. Boškou, Pojerem, J. Syrovým, T. Bechníkem a trochu později s ing. J. Jirmusem a dalšími přáteli. Začali jsme pracovat ve společném ateliéru dle modelů kresby hlavy, figury, zátiší apod. V této době jsme se také dostali ke grafice a objevovali taje linorytu, dřevorytu, suché jehly, leptu i litografie. V roce 1961 jsou první pokusy o nefigurativní kresby černou tuší (někdy i barevné) inspirované východoasijskou kaligrafií. První abstraktní obraz jsem namaloval v roce 1963, ke kterému dal přímý podnět nechvalně známý (alespoň pro nás starší) projev N. S. Chruščova o kultuře, a který pokud si vzpomínáte, čeřil hladinu kulturního povědomí. Vznikaly další obrazy i grafika a v letech 1965-66 první cyklus 236 grafik s názvem *Řetězová reakce I* (Vám známá). Pak přišly další cykly jako např. *Signály I a II, Pamflety, Asociace černé a bílé, Roztodivné skutečnosti, Řetězová reakce II* a další.

Větší část svého života byl jsem zaměstnán jako konstrukter v technologickém rozvoji. Což mi umožňovalo být finančně nezávislý na mé tvorbě, nemuset se ohlížet na názory i potřeby diváka či zákazníka a tím jsem mohl pracovat podle svého nejlepšího přesvědčení a uplatnit výtvarný názor, který mi byl nejbližší. Dále mi toto zaměstnání poskytlo i to, že jsem měl blízko k různým technickým novinkám buď přímo v praxi, či se seznamovat s různými technickými zajímavostmi z odborné literatury, byli jsme jí poměrně dobře vybavováni.

i mé pracovní činnosti jsem přicházel často do styku s různými materiály, jak co do druhu, tak tvaru, včetně velkých zvětšení pod mikroskopem, což je další zdroj mé inspirace. Další výhodou byla ta, že jsem byl nucen správně a hospodárně rozvrhnout svůj čas a umět s ním maximálně hospodařit, tato skutečnost mi přišla náramně vhod. Neboť jsou různé období, kdy mi šla práce jaksi sama od sebe, a to mám strach aby nepřevládla macha (či tzv. manýrismus) nebo naopak kdy se nic nedaří a pak lze této doby využít k činnosti praktické –

mechanické, např. k přípravě podkladů, kovových materiálů, hrubého opracování dřeva a podobně.

Dále nesmím zapomenout na jednu z hlavních výhod a to bylo to, že jsem skoro denně chodil po dobu třiceti let kolem šrotu (to značí různých druhů kovového odpadu) kde jsem často nacházel různé dílce, které mimo zdroj inspirace mi sloužily po různých úpravách buď jako matrice pro tisky, či jako jednotlivé prvky pro různé objekty. Bylo mi i líto, že velice pracné a tvarově zajímavé součásti s velkým počtem na nich strávené práce jsou vyhozené a k nepotřebě.

Tvorba – aby to něco připomínalo nebo naopak aby to nepřipomínalo nic a evokovalo něco zcela nového dosud nepoznaného.

Řetězová reakce – postihnoutí všeho co je mnou postižitelné.

Maluji soustředěný i roztěkaný, ve stavu zvýšené aktivity či deprese. Všechny záchvěvy se musí zobrazit ve struktuře.

Důležitý je okamžik či doba kdy má být dílo hotovo. Když postihl vše postižitelné a nelze nic již změnit.

Považuji za nesmírné plus, že žiji neodtržen od běžných potřeb či starostí, které provázejí většinu lidí kolem mne žijících a nemyslím jen po té vnější stránce. Soustředit však v sobě několik „životů“ a umět za ně pro jiné promluvit, je oslovit, to je důležité.

Já si až dodatečně uvědomuji co je mimo jiné v mých genech zakódováno a např. při prohlížení a čtení knihy P. Laffertiho *Neviditelný svět*, že se tento mikro a makro svět objevuje i v mých pracích, je to takové odkrývání a sondáž do svého nitra.

Hudba je pro mne vlastně nejčistší druh umění, působí bezprostředně a je zajímavé, že může působit bez ohledu na stupeň vzdělanosti v oboru. Například znám muzikanta, kapelníka i aranžéra zároveň, rozepisuje si party pro jednotlivé nástroje, to předpokládá, že je na určité profesní úrovni a při tom je mu divné, že já jako hudební laik si kupuji, poslouchám a hlavně miluji hudbu od Bacha, Beethovena po Stravinského, Janáčka či B. Martinů.

Ještě aspoň dva citáty, které také mluví za mne:

„Podstatné je obnažit duši. Malířství stejně jako poesie se dělá, tak jako se miluje – jako výměna krve, nejtěsnější objetí, bez jakékoliv opatrnosti, zcela bez spolehnutí na cizí pomoc.“
Joan Miró

„Celkem je člověk umělec bytost senzitivní a křehká, žijící vnitřním, obrazným životem a střádajícím svou životní energii, aby ji mohl vydat v díle.“

F.Kupka

/ Text převzat:

**Petr TURECKÝ - Diplomová práce nazvaná: [František Dörfl - monografická studie](#)
FF Olomouc, 1998 /**

Vzpomínka na dosud žijícího rodáka z Černé v Pošumaví / článek napsaný u příležitosti jeho jubilea/

V letošním roce se dožil životního jubilea - 75 let - rodák z Černé v Pošumaví, malíř, grafik a sochař František Dörfl.

O tomto umělci, který v současnosti žije a tvoří v Jihlavě, nebyla v dostupných historických materiálech obce, žádná zmínka. Bylo možno pouze zjistit, že zde žil v čp. 39 zámečník Franz Dörfl, který měl svou zámečnickou dílnu předělanou z bývalé strojovny schwarzbachského pivovaru. V roce 1930 si pak postavil vlastní domek čp.57 a tam si také přestěhoval svou dílnu.

Teprve nyní se objevily další materiály, které nám přibližují tohoto našeho rodáka, později významného umělce. Narodil se v r. 1934 jako první ze tří dětí, jeho otec, o kterém byla zmínka, vlastnil vedle zámečnické živnosti i malý obchod s potravinami.

V roce 1938 však celá rodina, při německém „anšlusu“ odešla do Velešína a v roce 1947 se odstěhovala do Jihlavy.

Jeho otec také v mládí ve volném čase maloval a tak František zdědil otcův talent, vyučil se však rovněž zámečníkem a pak nastoupil na strojní průmyslovku v Jihlavě. Zde ho vyučoval matematiku a elektrotechniku Zdeněk Zrzavý, synovec Jana Zrzavého, který Fr. Dörflovi zprostředkoval první kontakt s uměním.

Po skončení školy pracoval jako kontrolor a konstruktér hydraulických zařízení v závodě Jihlavan a současně studoval soukromě u akademického malíře Theodora Bechníka. V té době se dostal do kontaktu s grafikou, linorytem, dřevorytem, suchou jehlou, leptem i litografií.

Jeho činnost malířská i grafická je velmi rozsáhlá, podle jeho vyjádření, většina jeho obrazů vznikala při různých psychických zážitcích, radosti, žalu i vzrušení.

Větší část života byl zaměstnán jako konstruktér, což mu umožňovalo být nezávislý na své tvorbě, neohlížet se na názory ostatních a uplatnit svůj výtvarný názor, který mu byl nejbližší. Skoro denně prý chodil třicet let kolem skládky železného šrotu, což byl velký zdroj inspirace pro jeho pozdější tvorbu grafickou a sochařskou.

První významné obrazy vznikly v padesátých letech, kdy zachycoval především krajinu a portréty, ilustroval rovněž dílo Franze Kafky.

V polovině šedesátých let se pohyboval v centru výtvarného umění, stal se členem Klubu konkretistů, ovšem v období normalizace se uzavřel do soukromí a vystavovat začal až po roce 1989.

Svá díla vystavoval v mnoha tuzemských galeriích, ale i v zahraničí, získal ocenění Medaile za grafiku v rámci Premie nazionale del Pomero v Milánu v Itálii a některá další.

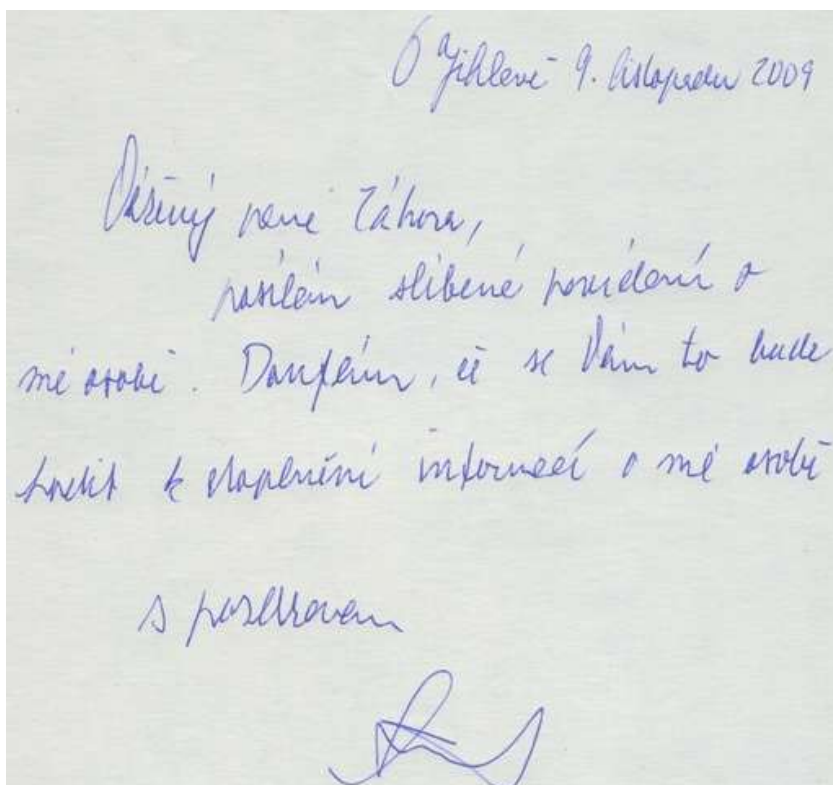
Přestože odešel z obce Černá v Pošumaví jako malý chlapec, zůstává pro nás rodákem a významným žijícím umělcem. Ve svém rodišti se byl několikrát podívat, naposledy v roce 2007, což mi sdělil při našem telefonickém rozhovoru. Podotkl současně, že obec na něho působí velmi příznivým dojmem, vyjma komplexu budov bývalého pivovaru, kde žila do roku 1930 jeho rodina.

Českokrumlovský deník, 4.11.2009 – Ing. František Záhora

Telefonický styk mezi mnou / kronikář F.Z. / a malířem Františkem Dörflem pokračoval i nadále, zaslal pro potřebu kroniky brožuru, která byla vydána o něm a jeho díle, pravidelně jsme si vyměňovali přání k Novému roku.

Poslední vzpomínka na našeho rodáka

Jeden z posledních dosud žijících rodáků z naší obce, malíř, grafik a sochař František Dörfl, **odešel koncem prosince 2017 do uměleckého nebe**. Dozvěděli jsme se to zprostředkovaně od jeho spolupracovníka Milana Olšáka z Vyskytné nad Jihlavou, který nám poslal článek z Jihlavských listů. V lednovém Zpravodaji naší obce z roku 2012 jsem krátce popsal můj telefonický i písemný styk s ním, František Dörfl navštívil naši obec v anonymitě roku 2007 a působila na něho velmi příznivým dojmem, vyjma komplexu bývalého pivovaru, kde až do roku 1930 žili jeho rodiče a otec Franz Dörfl zde měl zámečnickou dílnu předělanou z bývalé strojovny pivovaru. Pak si otec postavil vlastní domek na čp. 57, kde vedle dílny měl i malý obchod s potravinami. František se narodil dne 23. března 1934 a tak by býval právě letos v březnu oslavil své 84 narozeniny. V roce 1938, při německém „anšlusu“ odešla rodina do Velešína a v roce 1947 se odstěhovala do Jihlavy.

Jihlava - 9. listopadu 2009
Děkuji vám za všechno,
hlavně za slíbené pozvání o
mě a o obci. Doufám, že se vám to bude
líbit a doplnění informací o mě a o obci
s posíláním.

Zde pak František Dörfl tvořil své malby, grafiky a sochy, které vystavoval v různých galeriích, dokonce i v Galerii La Viscontea v Miláně.

Bylo to v roce 2009, když jsem zjistil, že žije v Jihlavě a tak jsem ho telefonicky kontaktoval. Poslal mě takový svůj malý životopis a sám od té doby sledoval kroniku obce, zasílal pozdravy a nakonec i knihu Páni malíři, kterou o něm a dalších regionálních malířích napsala Ludmila Klukanová.

Václav Seichert

Prof. MUDr. Václav Seichert, DrSc. se narodil 11.dubna 1936 v tehdejší Černé na Šumavě a od roku 1961, kdy ukončil studia na fakultě všeobecného lékařství Karlovy univerzity, pracuje v Anatomickém ústavu 1.lékařské fakulty UK v Praze. Na fakultě postupně obhájil dizertační práce kandidáta a posléze doktora věd. Pracoval jako asistent, odborný asistent, docent a v roce 1991 byl jmenován profesorem. Od roku 1969 do roku 1973 absolvoval studijní pobyty na univerzitách v Utrechtu v Holandsku a v Khartoumu v Sudánu. Od roku 1991 je profesorem normální anatomie, zabývá se vývojem končetin, cévního řečiště a růstem embryonálních orgánů se zaměřením na vznik vrozených vývojových vad. Soustřeďuje se na diferencovaný růst a posuny tkání, vlastně na vše, co obsahuje teratologie, což je vědní disciplína, která studuje příčiny a mechanismy vzniku vývojových vad.

Tato témata jsou i základem jeho publikační činnosti, která je za 50 let jeho práce v Anatomickém ústavu velmi obsáhlá. Pan profesor si své publikace dokonce sám ilustruje.

V současné době je emeritním zástupcem přednosty Anatomického ústavu a emeritním profesorem Anatomického ústavu 1. LF UK. Je naším významným představitelem oboru anatomie, spolupracoval s řadou vědeckých institucí doma i v zahraničí, byl členem Evropské teratologické společnosti a stále je členem České společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

Jeho velkou zálibou je entomologie, je naším významným entomologem a sběratelem, členem Entomologické společnosti při Akademii věd ČR.

Obec Černá v Pošumaví si váží svého významného rodáka, já sám se snažím jej kontaktovat, zatím však pouze přes sekretariát AÚ. Pan profesor již na ústav dochází nepravidelně a tak je poměrně obtížné se s ním spojit. Snad se mi podaří získat od něho časem více podrobností o jeho rodišti, byl bych tomu velice rád.

Profesor Václav Seichert je zaměstnán na Anatomickém ústavu od roku 1961. Docentem byl jmenován v roce 1985 a profesorem v roce 1991. Ve své vědecké práci se soustředil na studium vývoje končetin, cévního řečiště a studium diferencovaného růstu embryonálních orgánů v normálním vývoji a v průběhu vznikající malformace. Spolupracoval s řadou významných vědeckých institucí doma i v zahraničí. Byl členem Evropské teratologické společnosti, je stále členem České společnosti J.E. Purkyně. Je známý svojí zálibou v entomologii a je členem Entomologické společnosti při AV ČR.

Ve středu 15. září 2010 se v Akademickém klubu 1. LF UK uskutečnilo první poprázdňinové Křeslo pro Fausta, jehož hostem byl pan prof. MUDr. Václav Seichert, DrSc., emeritní zástupce přednosty a emeritní profesor Anatomického ústavu 1. LF UK, významný představitel oboru anatomie a významný entomolog a sběratel.

KAREL RUSO

roč.1965

(rozhovor na zahradě domu F.Z. dne 21.srpna 2018)

Psáno na pokračování pro měsíčník Zpravodaj obce Černá v Pošumaví – září – prosinec 2018

Pokud jsem jako kronikář dosud psal o rodácích z Černé v Pošumaví a blízkého okolí, jednalo se vždy o dnes již historické osoby, které se zde sice narodily, ale vlastně upadly v zapomenutí. Ten s kterým vás v tomto článku stručně seznámím je muž současnosti a jak uvidíte dále, slavný sportovec a především ten, který se v naší obci narodil. Mnoho z nás znalo rodinu Jaroslava a Marie Rusových, kteří zde bydleli postupně v domech čp.4, pak na čp. 15 a čp.23. Věděli jsme, že vychovali dva syny, Karla a Jaroslava, pak však léta ubíhala a zejména starší Karel, který odešel „ do světa“ se nám nezasvěceným jakoby ztratil. Nic jsme o něm nevěděli a přitom on se od mládí plně věnoval sportu, ve kterém postupně dosahoval stále větších a větších úspěchů, až se stal tím nejlepším. V srpnu letošního roku zde trávil s rodinou dovolenou a shodou různých okolností se stalo, že jsem s ním měl rozhovor, který se plným právem zařadí navěky do kroniky naší obce, do publikace našich rodáků a prostřednictvím našeho Zpravodaje i do podvědomí občanů naší obce

a možná i celého regionu. **Karel RUSO**, tento charismatický a stále usměvavý chlapík bydlí v Nymburku, který jeho zásluhou získal slávu po celém světě. Po skončení základní školy odešel Karel studovat Střední odborné učiliště strojírenské s maturitou do Pelhřimova, kde začaly jeho první úspěchy. V sedmnácti letech se přihlásil do vzpěračského oddílu, po roce se již stal mistrem Čech. Po maturitě v roce 1983 se stal členem střediska vrcholového sportu Rudá hvězda Praha , kde se stal členem juniorské reprezentace ČSSR. Tam se potkával s řadou reprezentantů ve vzpírání, jako např. Otou Zarembou, Jiřím Zubrickým, Antonem Baraniakem a dalšími. O tři roky později, i pod vlivem zranění, přešel na tzv. silový trojboj, ve kterém pak za dosud uplynulých 35 let dosáhl mimořádných úspěchů.

Karel Ruso je mistrem světa v trojboji masters, překonal devět evropských a dva světové rekordy ve dřepu masters, na evropských a světových soutěžích získal dosud 39 zlatých medailí, 24 stříbrných a 15 bronzových medailí. Celkově se dosud zúčastnil 50 mezinárodních soutěží (Mistrovství Evropy a světa). Před léty byl vyhlášen nejaktivnějším trojbojařem desetiletí. Získal mnoho ocenění ve svém regionu, zejména zlatého a stříbrného Nymburského lva a dvakrát byl vyhlášen nejlepším sportovcem regionu Nymbursko.

Při zdolávání evropských a světových rekordů navštívil Karel velkou řadu zemí. Byl v několika státech USA, v Kanadě, v Portoriku, v Indii, čtyřikrát v Jihoafrické republice, v Rusku, na Ukrajině, Finsku, Norsku, Francii a řadě dalších.

Nejvyššího ocenění, kterého může dosáhnout silový trojbojař starého kontinentu dosáhl Karel Ruso v roce 2017. Byl totiž uveden jako první Čech ve čtyřicetileté historii tohoto sportu do Síně slávy EPF (European Powerlifting Federation) ve španělské Malaze. Delegáti členských zemí schválili toto uvedení jednomyslně a Karel Ruso se tak zařadil mezi 16 ikon evropského silového trojboje. Ve článcích a zprávách o jeho výkonech se většinou konstatuje, že Karel Ruso je svými výkony a zároveň svým chováním po celou dobu jeho činnosti sportovním vzorem nejen všech českých sportovců, ale i sportovců v zahraničí.

Tyto úspěchy znamenají i pro nás, občany jeho rodné obce, skutečnost, že máme být na co hrdi a svým slavným rodákem se chlubit. Karel Ruso založil v Nymburce rodinu, má syna a dceru (syn je mimochodem reprezentant kanoista v Dukle Praha, dcera volejbalistka a atletka), postavil si rodinný dům a na svou rodnou obec na břehu Lipenské přehrady často vzpomíná a pokud mu to čas dovolí, přijíždí sem trávit dovolenou.

V loňském roce Karel prodělal určité zdravotní problémy, soutěže již poněkud omezil, ale má v plánu zúčastnit se Mistrovství Evropy a Mistrovství světa, které se bude konat v září 2018 v Mongolsku. Popřejme mu tedy mnoho úspěchů nejen na tomto závodě, ale i v dalších letech.

PS. S Karlem Ruso jsme si i za účasti jeho bratra Jaroslava povídali celou hodinu, jak podrobnosti z jeho života, o tom jak vzpomíná na mládí v Černé o škole, o vojně a mnoho dalšího zajímavého si přečtete v dalších měsíčních vydání Zpravodaje. Stručně též seznámím s tím, co to vlastně silový trojboj je.

Nymburský silový trojbojař Karel Ruso (uprostřed) dosáhl obrovského úspěchu. Na mistrovství světa v Kanadě získal zlaté medaile ve dřepu a pozvedu, v trojboji byl stříbrný

KAREL RUSO VZPOMÍNÁ – pokračování 1.

Jak jsem slíbil v úvodním zářijovém článku, vracím se ke vzpomínkám našeho rodáka a úspěšného sportovce Karla Ruso. Narodil se v roce 1965 a mládí prožil v obci, která tehdy vypadala úplně jinak.

Jak Karle vzpomínáš na své mládí ?

„ Na mládí se nedá zapomenout, co jsme se naježdili na kole, naběhali po loukách, jako praví vesničtí kluci jsme byli neustále venku. Byl jsem malý a drobný, ke všemu jsem měl trochu odchlíplé uši, však mi také říkali radar a tak jsem často byl i terčem těch více urostlejších. Do školy jsem začal chodit zde v Černé, z vyučujících mi nejvíce v mysli utkvěl pan učitel Strejc, který nás učil všechny předměty. Vzpomínám dobře i na tu rákosku, kterou jsme od něho dostávali přes ruce i na zadek. Ve škole jsme měli i dílnu, kde jsme se učili pilovat, řezat a dělat další různé práce. Od šesté třídy jsem pak chodil do školy do Hořic, protože tehdy tam chodili všichni „čerňáci“ a ti z okolních osad dojížděli do Horní Plané. Na škole v Hořicích jsem již začínal běhat, posílali mě na různé závody do Krumlova i jinam, zřejmě mi to šlo.

Vzpomínám i na své vrstevníky s kterými jsme různým způsobem prožívali svá dětská léta v Černé. Ať již jde o Pepíka Černého, Standu Kortána, Jirku Zemana, Petra a Pavla Záhorovi, Petra a Honzu Rulíška, Láďu Čunáta, Julu Habdáka a mnohé další.

Ve 14 ti letech jsem skončil školu v Hořicích, tehdy se vycházelo buď z osmé třídy nebo deváté. Já skončil v osmičce(jak dodává bratr Jaroslav, tak s vyznamenáním) a nastoupil jsem na Střední odborné učiliště strojírenské (SOUS) s maturitou do Pelhřimova. V Hořicích byl podnik Aritma a já se začal učit pro ní. Platili mi ubytování v internátě a pak jsem měl 4 roky v Aritmě pracovat.

Na učňáku v Pelhřimově se pořádaly soutěže o nejsilnějšího učně. Byly to různé lehy, sedy, trojskok a podobně, tam jsem vyhrál a tak mě poslali na soutěž do Budějovic. Měli jsme na učňáku i nějaké činky, tak jsem je vyzkoušel a tam mě to nějak popadlo. Na vycházce, kterou jsme měli vždy ve středu, jsem uviděl na nástěnce nějakého vzpěrače, který vyhrával tím, že zvednul 60 kg. Řekl jsem si, že to zvednu taky a tak jsem se do toho vzpěračského oddílu přihlásil a už jsem tam zůstal. Po roce tréninku jsem porazil na Mistrovství republiky tehdejšího reprezentanta Pohanku a stal jsem se v jednadvaceti letech mistrem republiky“.

Tady tedy začala tvá úspěšná dráha, ale nejdříve byla vojenská služba

„ Ano, po prvním úspěchu mě vzali do střediska vrcholového sportu – Rudé hvězdy Praha a stal jsem se občanským pracovníkem. RH musela vše vyřídit s Aritmou, kde jsem do té doby asi dva měsíce pracoval, nebylo to jednoduché, ale povedlo se.

Musel jsem ovšem nastoupit na vojnu, původně to mělo být do slovenského Kežmaroku. Já stále závodil za Rudou hvězdu a tak jsem nenastoupil, což způsobilo určité problémy i mým rodičům. Nakonec to vyřešila RH, kam jsem pak nastoupil na vojnu. Tam ve Stromovce byla velká „vzpírárna“ a já jsem byl zařazen do čtvrté váhové kategorie(66). Kategorii bylo deset. Na rotě jsme byli samí sportovci – vzpěrači, zápasníci, atleti, vrhači, volejbalisti a jiní. Chodili jsme sice ve vojenském munduru, měli jsme i služby, ale hlavně jsme stále trénovali. Mohlo to vypadat jako „zašívárna“, ale zatímco ostatní chodili na vycházky, diskotéky, do hospody, my jsme neustále dělali při tréninku. Ale vůbec mi to nevadilo, chtěl jsem vždy něčeho

dosáhnout, takže mi např. hospoda nechyběla. Alkohol stejně nepiji celý svůj život. Vzpírání mě natolik ovlivnilo, že jsem mu dal přednost i před zamýšleným studiem Vysoké školy ekonomické“.

KAREL RUSO VZPOMÍNÁ – pokračování 2.

Naposledy jsme hovořili o vojenské službě, co následovalo pak?

Po vojně jsem podepsal přestup k policii, ale vlastně jsem stále jenom vzpíral, tehdy už jako instruktor. Na soustředění se jezdilo do Nymburka, kde bylo sportovní centrum a tam jsme prakticky nejvíce trénovali. Jenomže přišlo zranění, měl jsem problémy s kyčlí a tak jsem s vrcholovým sportem na nějaký čas musel skončit. Nymburk se mi pak stal osudný, našel jsem si tam manželku, postupně přišly děti, postavil jsem dům a již natrvalo tam zůstal.

Když se mé zranění vyléčilo, ještě nějakou chvíli jsem koketoval se vzpíráním, ale už to nebylo ono, i ta naše původní parta se postupně rozpadla. Při vzpírání jsem se potkával s Otou Zarembou a mnoha dalšími známými sportovci, i když byli již mnohem starší. (Čas od času míváme různé akce na kterých se setkáváme, zrovna před týdnem /polovina srpna 2018- pozn. F.Z./ jsme se s p.Zarembou setkali).

V té době, kdy mi bylo asi 22 – 23 let, jsem najednou zjistil, že existuje tzv. silový trojboj a ten mě postupně uchvátil. Vznikla nová parta a začali jsme to postupně rozjíždět. Závodil jsem za Sadskou u Nymburka, pak jsme téměř všichni přešli ze Sadské přímo do Nymburka a silový trojboj se stal mou hlavní náplní.

Myslím, že nyní je zrovna čas k tomu, abys nás seznámil s tím, co to vlastně je ten silový trojboj.

Silový trojboj existuje v Evropě již 40 let. Skládá se ze tří disciplín a to dřep s činkou, benčpres, což je vlastně tlak v lehu na lavici a třetí je mrtvý tah.

To nám však Karle stále moc neříká

Jednoduše řečeno, při dřepu převezmu činku, zaujmu vzpřímený postoj a na znamení rozhodčího udělám hluboký dřep a pak zase přejdu do základního postavení a činku položím na stojany. Nesmím se pohnout ani dopředu, či dozadu, na strany, nebo se nějak odrazit.

Benčpres se dělá na lavici, kdy ležím na zádech, nohy opřeny o podlahu, činku vezmu ze stojanů, nebo mi jí pomocníci podají do napjatých předpažených rukou. Na povel rozhodčího jí pak spustím na hrudník a opět nataženými pažemi do výšky a odložím na stojany. Vše je na povely rozhodčích.

Při mrtvém tahu mi leží činka vodorovně před chodidly a musím plynule zdvihnout činku do vzpřímeného postoje a teprve na povel rozhodčího jí mohu odložit na podlahu.

Všechno rozhodují tři rozhodčí a jestli to dělají správně tak na to dohlíží opět tři členové poroty, kteří mohou v případě pochybení i změnit jejich rozhodnutí.

Jak takový závod vlastně trvá dlouho?

Velice stručně řečeno: např. v 8 hodin začne vážení, do půl desáté mám čas na upravení váhy. V 10 hodin začne závod, všichni závodníci udělají 3 pokusy u první disciplíny – dřepu. Pak se stejně tak pokračuje i u druhé a třetí disciplíny, zde se však již bojuje o celkové umístění. Pak se sčítají body, v každé disciplíně ty nejlepší výkony, to bývá dost složitý výpočet, protože zde hraje roli např. váha sportovce. Celková soutěž např. u mé kategorie 66 kg skončí asi ve 12 hodin, čili celé to trvá 4 hodiny. Pak dále pokračují ostatní kategorie, nejvyšší je + 120.

KAREL RUSO VZPOMÍNÁ – část 3.

Hned v úvodní části jsem popsal celkové úspěchy Karla Ruso, kolik medailí již získal, kolik zemí navštívil a jak pokračuje dále. Zatím stále již několik let drží světové rekordy ve své kategorii a to v dřepu a v mrtvém tahu.

Mohli bychom si nyní Karle vysvětlit, jak vlastně probíhá nominace na mistrovství? Například na zářijové Mistrovství světa v Mongolsku byli nominováni 4 muži a jedna žena.

Než k nominaci dojde, tak nejdříve probíhá mistrovství Oblastí, pak mistrovství Čech, pak republiky a teprve poté je nominace. Šedesát dnů předem nominuje každý stát určitý počet závodníků (např. 10, 15 atd.) a k tomu přikládá výkony, které jednotliví závodníci dosáhli ve své zemi. Nominovaní si pak prohlédnou tabulky, kde mohou poznat, jak na tom kdo je oproti jiným, zda má nějakou šanci a zda se tedy vyplatí tam jet. Pokud ano, tak jede, pokud ne, tak se odhlásí. Takže třeba z původních 15 jich jede nakonec jen 5. Ti, kteří mají největší šance na úspěch.

Je to pochopitelné, protože silový trojboj není profesionální sport, jeho podpora je velmi malá, hráči si shání různé sponzory a tak jedou na dané Mistrovství skutečně jen tehdy, kdy je šance na úspěch.

Jsem občanem Nymburka, závodím za Sokol Nymburk a tak mi právě toto středisko hodně pomáhá.

František Záhora : Dovol, abych ještě jednou shrnul Tvé dosavadní úspěchy.

- Získal jsi:
- 39 zlatých, 24 stříbrných a 15 bronzových medailí
 - byl jsi vyhlášen nejaktivnějším trojbojařem desetiletí
 - získal jsi Zlatého a Stříbrného Nymburského lva
 - dvakrát nejlepším sportovcem regionu Nymbursko
 - první v soutěži České federace o Srdcaře roku
 - jako první Čech jsi byl uveden do Síně slávy ve španělské Malaze v roce 2017

(za 40 let existence je vás jen 16 v Evropě)

Zkus prosím zhodnotit krátce svůj dosavadní osobní i sportovní život. Spokojenost?

Cítím se spokojený, neohlížím se dozadu, ale spíše dopředu. Pokud vidím, že bych někde uspěl, snažím se tam vždy dostat, i když rozhoduje pak federace. Tomuto sportu jsem během svého života věnoval všechny síly, když jsem stavěl v Nymburce dům, postavil jsem si zároveň posilovnu, udělal železobetonovou podlahu, aby vydržela nárazem činek. Vše tomuto sportu věnuji i v současnosti. Pracuji soukromě, montuji žaluzie, vestavěné skříně a podobně, takže tréninku věnuji čas vždy až po práci. To bývá většinou večer od půl deváté do půlnoci, jinak nestíhám. Trénink však nevynechám, na vše se poctivě připravuji. Bohužel dnešní mladí by všechno chtěli mít hned a rychle, zejména medaile ve sportu.

Karle, děkuji Ti za příjemný rozhovor a přeji Ti ještě další úspěchy na sportovním poli a v osobním životě mnoho zdraví, úspěchů a spokojenosti. V naší obci jsi vyrůstal, zanechal zde své kořeny a prostřednictvím tohoto rozhovoru jsi se trvale zapsal do řad našich pamětníků. Tvé úspěchy jistě v budoucnu ocení naši potomci.

PS. na závěr:

Karel Ruso získal svou 40. zlatou medaili a to dne 3.října 2018 na Mistrovství světa v Ulanbátaru, Mongolsko!

Rodáci - duchovní

Páter Josef Pauer , zlatokorunský cisterciák, zemřel r. 1770

Páter Paul Proschk o, školní rada, narozen 1837, zemřel ?

Páter Markus Gabriel (* 1852) a **p. Marian Fischback** (*1857)
- kremsmunsterští benediktýni

Johann Erhard , Linecký diecezní kněz, nar.1809, zemřel ?